STOPA BS BOBŘÍ

1/2018 JARO

3 Dobrodružství

Stoletý Bimba

26 Rozhovor

O Jestřábovi s Jiřím Stegbauerem

32 Komiks

Ukázka z chystané antologie

Milí čtenáři,

celé jedno století uplynulo od okamžiku, kdy se narodil Bohumil Konečný zvaný Bimba – „top třída“ mezi ilustrátory. Ačkoliv Bimba vynikal ve více směrech malířského umění, asi nejvíce se zapsal do dějin tzv. dobrodružné ilustrace, které dal navíc jeden rozměr, ve kterém předčil ostatní. Totiž pohyb. Je to vidět například na obálce Bobří stopy, kde jsme otiskli ilustraci, která již dříve vyšla v časopise Vpřed.

Bimba byl ale také neobyčejný člověk, dobrodruh každým coulem.

Proto jsme oslovili několik z těch, co jej pamatují, aby na něj zavzpomínali jako na přítele, kamaráda či příbuzného...

I já si dovolím krátkou vzpomínku. Bylo mi tehdy jedenáct let, když jsem u táborového ohně obdivně naslouchal neuvěřitelným příhodám dobrodruha a cestovatele Bédi Zelenky. A teď, po dvaceti letech, zavolal do redakce, že by se se svými příhodami rád podělil i se čtenáři Bobří stopy.

Vítejte zpátky, dobrodruzi mého dětství!

Pěkné čtení přeje Vojta

VÝZVA K PODPOŘE BIMBOVY VÝSTAVY

Pokud máte doma nějaký **neznámý originál Bohumila Konečného** (či o nějakém víte), ozvěte se, prosím, na moji mailovou adresu **janhosnedl@tiscali.cz.** Rádi bychom ho na výstavě ukázali. Pokud byste byli ochotni výstavu či vydání katalogu **finančně podpořit,** ozvěte se, prosím, taktéž. Projekt je finančně velmi náročný. Moc děkujeme!

INZERCE

BS BOBŘÍ STOPA 1/2018 JARO

Časopis Bobří stopa 1/2018 (117). ŠÉFREDAKTOR: Vojtěch Hanuš. REDAKCE: Martin Vérteši, Josef Blažek, Marek Skýpala, Miloš Vraspír. DALŠÍ PŘISPĚVATELÉ: Josef Béďa Zelenka, Jan Hosnedl, Ivan Jung, Berenika Lukášková. AUTOŘI ILUSTRACÍ: Bohumil Konečný, Miloslav Muškát, Jiří Filípek, Johan Cestr, Jan Smolík, Pavel Čech, Josef Béďa Zelenka. KRESBA NA TITULNÍ STRANĚ: Bohumil Konečný. ADRESA REDAKCE: SPJF, poštovní schránka 245, 658 45 Brno. EMAIL A WWW STRÁNKY: spjf@spjf.cz, www.spjf.cz. TISK: LITERA, Brno. DOPORUČENÁ CENA: 50 Kč. Registrováno pod číslem MK ČR 6719. ISSN: 1803-8638. Dáno do tisku 7. března 2018.

DOBRODRUŽSTVÍ S BIMBOU

CYKLUS VÝSTAV KE 100. VÝROČÍ NAROZENÍ BOHUMILA KONEČNÉHO

Bohumil Konečný přezdívaný Bimba je výjimečný a neprávem opomíjený malíř a ilustrátor druhé poloviny 20. století. Je mistrem dynamických dobrodružných ilustrací a kreseb krásných žen. Je známý jako ilustrátor knih Jaroslava Foglara a Otakara Batličky, je ale i autorem řady reklamních plakátů. Jeho kariéru velmi poznamenala aféra s komiksovou hrdinkou Amazonou – Octobrianou. Zájem o Bimbovu pozapomenutou tvorbu obnovila zejména dvojice velkých výstav v Západočeském muzeu v Plzni v roce 2007 a v Obecním domě v Praze v roce 2008, které připravili kurátoři Jan Hosnedl a František Ulč. V rámci výstav vznikla i monografie Tomáše Pospiszyla Bohumil Konečný a dokumentární film Ladislava Moulise Bimba – příběh zapomenutého malíře.

Bohumil Konečný se narodil 18. dubna 1918 v Plzni a žil zde až do absolvování reálky. Od konce 30. let do počátku 80. let žil v Praze s krátkou přestávkou, kdy na počátku 40. let působil ve Zlíně jako reklamní ilustrátor pro firmu Baťa. Celý život jezdil na Severní Plzeňsko na Piplův mlýn. V 80. letech se odstěhoval s manželkou za svojí dcerou do Kožlan, kde v roce 1990 zemřel.

V roce 2018 uplyne 100 let od narození tohoto geniálního tvůrce. Na tento rok připravuje Středoškolský klub v Plzni s kurátorem Janem Hosnedlem čtveřici vzpomínkových výstav v místech úzce spjatých s Konečného životem. Měly by proběhnout výstavy v refektáři v Mariánské Týnici na Severním Plzeňsku (červen – srpen 2018), v Galerii Villa Pellé v Praze (září – říjen 2018), v Galerii Jiřího Trnky na nám. Republiky v Plzni (prosinec 2018 – leden 2019). V jednání je výstava Bohumila Konečného na zámku ve Zlíně (jaro 2019).

Vzhledem k prakticky kompletnímu rozebrání obou vydání původní monografie Tomáše Pospiszyla z nakladatelství Arbor Vitae plánujeme i vydání výstavního katalogu, který bude obsahovat kvalitní reprodukce části vystavených originálů tak, jak nikdy nebyly publikovány. Provedli jsme také celkovou rekonstrukci webových stránek ***www.bimba.cz***. Česká televize přislíbila znovuuvedení dokumentárního filmu Ladislava Moulise BIMBA – příběh zapomenutého malíře.

Výstava bude zahrnovat okolo 150 originálů (zapůjčených z velké části ze soukromých sbírek, částečně z Památníku národního písemnictví) a dalších reprodukcí. Od doby poslední výstavy se objevila celá řada unikátních originálů – například obálka Mladého hlasatele s boxujícími chlapci, obálka Vpředu s Foglarovou povídkou „Nevzdávej se!“, obálka Malého čtenáře s indiány či několik neznámých obálek z Humoristických listů s Bimbovými úžasnými pin-up girls. Rádi bychom, aby se na výstavě objevily i originály z Mladého hlasatele a foglarovek, které byly řadu let nepřístupné v zapečetěném bytě Jaroslava Foglara.

Výstavu bude doplňovat projekce dokumentárního filmu i komentované prohlídky s kurátorem výstavy a další doprovodný program. Nad výstavou převzali záštitu hejtman Plzeňského kraje Josef Bernard, náměstci primátora Plzně Martin Baxa a Petr Náhlík a radní pro kulturu hlavního města Prahy Jan Wolf.

Podrobnosti o projektu a výstavách sledujte na ***www.bimba.cz***. Originály se budou na výstavách obměňovat, doporučujeme návštěvu všech výstav.

Srdečně Vás zve Jan Hosnedl – kurátor výstav, kresba Jiří Filípek

ANKETA: JAKÉ JSOU VAŠE VZPOMÍNKY NA SETKÁNÍ S BIMBOU?

Jiří Filípek, ilustrátor

Někdy v létě roku 1989 jsem pátral v Praze po adrese oblíbeného malíře Bohumila Konečného – Bimby. Nakonec indicie pátrání končila v Korunní ulici (dříve W. Piecka). V domě, kde měl Bimba bydlet, mi jedna z nájemnic poradila, že manželé Koneční jsou přestěhováni v Kožlanech u Plzně. Netrvalo dlouho a do Kožlan jsem se vydal a v batohu vezl několik knih k podepsání od autora ilustrací.

K jeho bytu vedla cesta skrz místní hostinec, tam v patře mi otevřela paní Eva – choť Bohumila Konečného. Vpustila mne do bytu a už zde stál osobně Bohumil Konečný. Sedli jsme si v kuchyni a několik hodin povídali. Dokonce mi předkresloval klukovské hlavy v různém věku. Jen ostych mi tehdy nedovolil po těch obrázcích hmátnout. Bimba měl jako předlohu k malování doma pušku, kolt a další nezbytné artefakty pro kreslení dobrodružných námětů. Čas neúprosně plynul a s hrůzou mi došlo, že je nejvyšší čas utíkat na autobus do Prahy. V rychlosti mi ještě Bimba povídá: „Pojď a vyber si jeden obrázek na památku.“ Zavedl mě do vedlejší místnosti a v neuvěřitelné řadě obrazů jsem si vybral obrázek kluků na pramici, tehdy jsem netušil, že držím v rukou 1. variantu obálky knihy Miloše Zapletala Ostrov přátelství. Obraz byl ještě nalepený na překližce coby pracovní desce.

Vzpomínám také na veselé příhody, kdy mne při návštěvě pohostili nakrájenou čabajskou klobásou a plechovkou coca coly a já tu plechovku neuměl ani otevřít.

Po úmrtí Bimby jsem při svých vandrech asi dvakrát navštívil paní Evu Konečnou na mlýně nedaleko Kožlan, dokonce jsem tam jedenkrát mohl přespat. Paní Eva mne nechala stát v Bimbově ateliéru na jeho kanapi. Hned vedle mne byly štosy Bimbových kreseb a jeho paleta. Dodnes děkuji za takovou důvěru. Můj kamarád Kája Saudek si Bimby neobyčejně vážil. No a na závěr prozradím, že na tom prkénku od výše zmiňovaného obrázku kreslím dodnes.

Jiří G. Konečný, moderátor

S Bimbou, mým prastrýcem (strýčkem mého táty, tedy dědovým bratrem) jsem se potkal snad jen jednou. Vzpomínka je to matná, ale velice si cením několika knih, ve kterých je vepsáno jeho věnování. Právě díky Bimbovi a jeho ilustracím Foglarovek jsem mohl prožívat mnohá knižní klukovská dobrodružství už na konci osmdesátých let. Zároveň jsem momentálně jediný mužský potomek v rodu Konečných, který je nositelem tohoto příjmení.

Nepoužitá varianta obálky knihy Miloše Zapletala Ostrov přátelství, kterou Jirka Filípek dostal při setkání s Bimbou.

Oblíbená Bimbova tématika – krocení koní (80. léta 20. století).

Jana Vebrová, příbuzná

Moje téměř veškeré vzpomínky se váží na letní prázdniny, které jsme jako děti spolu s rodiči, každoročně trávili v „Piplově mlýně“ na řece Střele a kde byl strejda důležitou součástí našich her, ale i průšvihů. Byl pro nás děti obrovskou autoritou, ale zároveň i kamarádem a společníkem. Vymýšlel pro nás různé hry, večer u táboráku při opékání buřtů nás zásoboval tajemnými i veselými příběhy ze života, které uměl vyprávět jako málokdo. A každý rok zorganizoval oblíbenou hru „Za pokladem“, kterou hrál s nasazením všech sil i s námi dětmi, a my byly v sedmém nebi.

Strejda Bimba, se pro mě stal symbolem prázdnin a nádherného bezstarostného dětství.

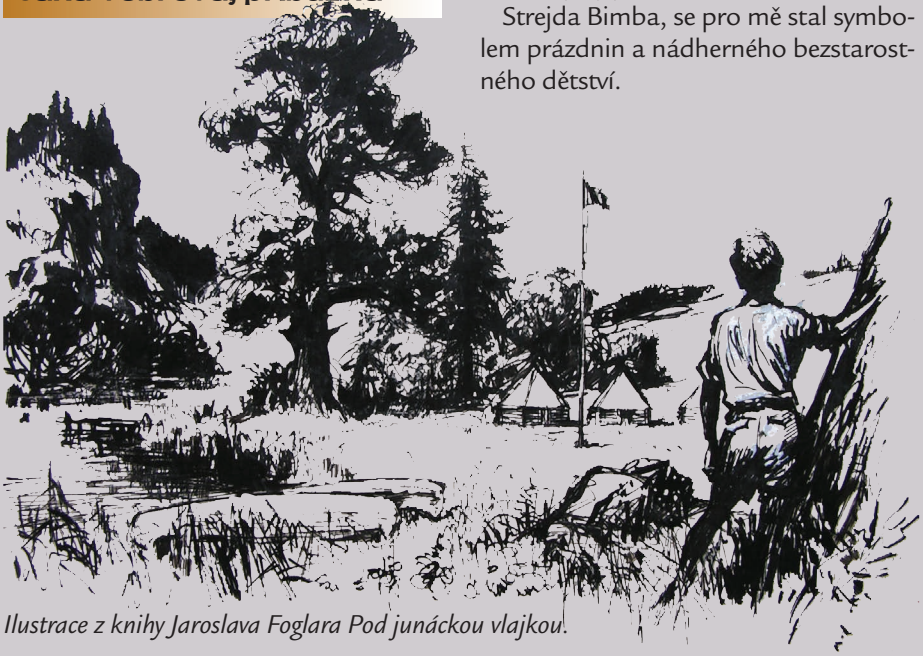

Ilustrace z knihy Jaroslava Foglara Pod junáckou vlajkou.

Jaroslav Holub, sběratel

Poprvé jsem Bimbu poznal na besedě, na které byl i společně se spisovatelem Jaroslavem Foglarem. Ve kterém to bylo roce si už bohužel ale nevzpomenu.

To na návštěvu u něj doma v Kožlanech, kterou jsme podnikli v osmdesátých letech minulého století společně s kamarádem, si vzpomínám o dost lépe. Po chvíli, kterou jsme u něj strávili, Bimba jako by se docela vrátil do svých klukovských let, odkudsi vytáhl starý revolver, nasadil si omšelý stetson a začal nám pózovat.

A to zdaleko nebylo všechno – aby nám ukázal, že mladý je nejen duchem, začal dělat shyby – udělal jich tehdy snad sedm nebo osm.

Jan Hosnedl, učitel

Poprvé jsem se „setkal“ s Bimbou někdy v roce 1987 – šťastnou shodou okolností jsme doma měli knihy Jaroslava Foglara z roku 1968 – Pod Junáckou vlajkou (včetně nádherného přebalu) či Devadesátka pokračuje s ilustracemi Bohumila Konečného (a Gustava Kruma). Také první knížka, kterou jsem si koupil, byla kniha povídek Otakara Batličky „Na vlnách odvahy a dobrodružství“ s Bimbovými ilustracemi. Tehdy jsem poprvé obdivoval jeho úžasné dynamické ilustrace.

Podruhé jsem se s Bimbou málem potkal skutečně. V roce 1988 jsme na jaře s oddílem podnikali výpravu údolím Střely od Piplova mlýna na Kralovický potok (na tábořiště Baskerwill). Procházeli jsme tehdy opakovaně okolo Piplova mlýna, kam Bimba pravidelně od 40. let jezdil a kde určitě tehdy musel být (?). Ale já to bohužel nevěděl.

Potřetí jsem se „s Bimbou“ potkal počátkem 90. let, kdy jsem objevoval stará vydání časopisů Mladý hlasatel a Vpřed. Miloval jsem tehdy obálku s Rychlými šípy ze Vpředu (její reprodukce mi spolu s obálkou „Hochů“ od Zdeňka Buriana visela až do mých 25 let v pokoji) či obálku ze Vpředu s kánoí a Foglarovou povídkou Nevzdávej se. Nikdy by mě tehdy nenapadlo, že řadu těchto úžasných originálů budu za pár let držet v ruce a že Bohumila Konečného pomohu znovuobjevit…

Počtvrté jsem se „s Bimbou“ potkal v roce 2004. Učil jsem tehdy na Gymnáziu na Mikulášském náměstí v Plzni. Na dnu otevřených dveří gymnázia tehdy rozbalila kolegyně Jarmila Světlíková – archivářka školy – třímetrové plátno – karikaturu profesorů z tehdejší 2.státní reálky v Plzni z roku 1936. V rohu byl podpis – BIMBA. Okamžitě jsem si to spojil – Bimba chodil na stejnou školu, jako já! V archivu jsme ještě našli tablo s karikaturami jeho spolužáků. Do školy jsem začal „tahat“ stará vydání foglarovek, Vpředů a Hlasatelů a ukazoval je kolegům. Díky kolegyni Monice Stehlíkové jsem také „objevil“ aféru s Octobrianou a Bimbovy kresby krásných žen s erotickým nábojem. Zkontaktoval jsem postupně největšího znalce a sběratele Františka Ulče a manželku Bohumila Konečného Evu Konečnou. Měl jsem to štěstí, že jsme se stali přáteli. Dnes již bohužel nejsou mezi námi – František Ulč zemřel v roce 2010, Eva Konečná loni na jaře ve věku 93 let.

Plánoval jsem tehdy (kolem roku 2006) udělat malou výstavu na gymnáziu. Díky shodě okolností a pomoci Martina Baxy a Petra Náhlíka vznikla velká výstava Bohumila Konečného v Západočeském muzeu v Plzni (jaro 2007). K výstavě vznikl dokumentární film Ladislava Moulise BIMBA – příběh zapomenutého malíře (jeho syn chodil taktéž na stejné gymnázium), monografie historika uměná Tomáše Pospiszyla Zapomenutý malíř Bohumil Konečný v nakl. Arbor Vitae a s pomocí mého studenta Kryštofa Horna webové stránky www.bimba.cz.

O rok později (2008) jsem dostal neuvěřitelnou nabídku uvést výstavu v Obecním domě v Praze. Záštitu nad ní převzal tehdejší ministr kultury Václav Jehlička. Ve druhém vydání vyšla i monografie Bohumil Konečný. Obě výstavy jsme připravili společně s Františkem Ulčem – spojili jsme jeho znalosti a mé nadšení pro věc a vytrvalost.

Bylo to velmi náročné při mé normální profesi učitele vše zvládnout – od shánění originálů a přípravy výstav přes jejich finanční zajištění. Říkal jsem si, už nikdy…

Uplynulo ale deset let. A já se „s Bimbou“ potkávám popáté. Za těch deset let se objevila řada báječných originálů, které ještě nikdy nebyly vystaveny. A tak v roce 100. výročí narození mého nejoblíbenějšího ilustrátora Bohumila Konečného – Bimby plánuji hned čtyři výstavy po vlastech českých… Doufám, že se nahoře budou dívat i Bimba se svojí krásnou ženou Evou i jeho věrný přítel František Ulč. Snad se jim i Vám budou líbit.

Bimbova ilustrace z Mladého hlasatele, jejíž originál visel u Jaroslava Foglara doma.